OIKEUSMINISTERIÖ

OM 14/013/2017

15.6.2017

Jakelu: Valtakunnanvoudinvirasto
Konkurssiasiamiehen toimisto

OIKEUSMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO ULOSOTTOLAITOKSEN KIRJANPITOYKSIKÖN TILINPÄÄTÖKSESTÄ VUODELTA 2016

Valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992) 66 i §:n 1 ja 2 momenttien nojalla oikeusministeriö on tänään päättänyt antaa seuraavan kannanoton ulosottolaitoksen (kirjanpitoyksikkö 153) tilinpäätöksestä vuodelta 2016 ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä 28.4.2017 annettu valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus antavat aihetta.

1. Arvio tuloksellisuudesta ja sen kehityksestä sekä asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta

Ulosottolaitoksen toiminta on jatkunut tuloksellisena myös vuonna 2016. Lähes kaikki toiminnalle asetetut tavoitteet saavutettiin.

Usean vuoden ajan nousussa ollut perintätulos oli hieman edellistä vuotta pienempi, mutta kuitenkin tulostavoitetta (930 milj. euroa) korkeammalla tasolla 1071 milj. euroa. Ulosottoon saapuneiden asioiden ja vireille tulleiden velallisten määrät kasvoivat hieman. Käsiteltyjen asioiden määrä laski 2,6 milj. asiaan ja käsittelyaika pidentyi 7,4 kuukauteen edellisvuodesta, mutta kumpikin oli tulostavoitetta paremmalla tasolla. Perityn euron kustannukset ja perintäprosentit olivat edellisvuoden tasolla ja tulostavoitetta paremmalla tasolla. Tuottavuus ja taloudellisuus olivat edellisvuoden tasoa ja tulostavoitetta korkeammalla tasolla.

Vaikka tavoitearvot olivatkin hyvällä tasolla tulostavoitteisiin nähden, vertailussa aiempaan vuoteen oli nähtävissä, että henkilöstövoimavarojen sopeuttaminen tulevaan määrärahatilanteeseen vaikuttaa tässä vaiheessa hieman heikentävästi toiminnan tuloksellisuuteen.

Valtakunnanvoudinvirasto jatkoi oikeusministeriön toimeksiannon ja tulostavoitteiden mukaisesti ulosottolaitoksen rakenneuudistuksen (URA) valmistelua taloudellisuuden ja tuottavuuden parantamiseksi asianosaisten oikeusturvaa vaarantamatta. Hanketta vietiin eteenpäin oikeusministerin tekemien linjausten pohjalta ja käytännön toteutusta jatkettiin Valtakunnanvoudinviraston laatien suunnitelmien pohjalta. Hankkeeseen liittyviä uudistuksia pilotoitiin ulosottovirastoissa. Hankkeen lainsäädäntötyöryhmän ensimmäisen mietinnön pohjalta laaditut lakimuutokset astuivat voimaan kesäkuussa. Lainsäädäntötyön toinen vaihe aloitettiin. Tässä vaiheessa on tarkoitus valmistella säännösehdotukset, jotka liittyvät organisaatioon, virkarakenteeseen ja näistä johtuviin välttämättömiin ulosottomenettelyä koskeviin muutoksiin.

Erikoisperintä jatkoi tulostavoitteiden mukaisesti tehokasta velkojen maksamisen välttelyyn liittyvien väärinkäytöstapausten käsittelyä ja väärinkäytösten ennaltaehkäisyä sekä talousrikollisuuden ja harmaan talouden torjuntaa. Erikoisperinnälle on ominaista vuosittainen vaihtelu käsiteltävien ja velkojille tilitettävien

Käyntiosoite	Postiosoite	Puhelin	Faksi	Sähköpostiosoite
Eteläesplanadi 10 HELSINKI	PL 25 00023 VALTIONEUVOSTO	02951 6001	09 1606 7730	oikeusministerio@om.fi

rahasaatavien määrässä, joten vertailu edellisvuoden tuloksiin ei kuvaa tuloksellisuutta parhaalla mahdollisella tavalla. Tulostavoitteet saavutettiin paitsi selvitettäväksi otettujen velallisten osalta.

Valtakunnanvoudinviraston oikeudellisen yksikön tulostavoitteena oli käsitellä kaikki kantelut laadukkaasti ja kohtuullisessa ajassa. Ratkaistujen kantelujen keskimääräinen käsittelyaika oli seitsemän kuukautta. Vahingonkorvausasioiden käsittelyaika oli viisi kuukautta. Kantelujen käsittelyaika on hieman edellisvuosia hitaampi, mutta tulokset ovat tyydyttävällä tasolla. Kanteluratkaisujen osalta viestintää parannettiin, kun sisäisillä internet-sivuilla alettiin julkaista kiinnostavia tapauksia käsitellystä aineistosta.

Konkurssiasiamiehen toimiston yhteiskunnallisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen eteni suunnitellusti ja tulosneuvotteluissa asetetut keskeiset tavoitteet saavutettiin. Kosti-tiedonhallintajärjestelmän kehittämisversion testaus ja käyttöönotto lykkääntyi toimittajayhtiöistä johtuen vuodelle 2017.

2. Tuloksellisuuden raportoinnin perusteiden asianmukaisuus ohjauksen ja tulosvastuun kannalta sekä oikeusministeriön kanta kehittämistarpeista

Ulosottolaitoksen toiminnan arvioimisessa on käytettävissä laaja tilasto- ja raporttiaineisto, jota on hyödynnetty virastojen tulosohjauksessa sekä tarkastustoiminnassa ja virastot ovat hyödyntäneet sitä omassa sisäisessä ohjauksessaan ja laadunvarmistuksessa. Ulosottolaitoksen vuosittaista tilastojulkaisua on kehitetty voimakkaasti viime vuosina ja sillä annetaan kattava kuva ulosottolaitoksen toiminnasta. Konkurssiasiamiehen toimiston tiedonhallintajärjestelmän (Kosti) avulla vaikuttavuus- ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen pitkäjänteinen seuranta on parantunut.

Ulosoton tulosmittareiden uudistamisen ensimmäinen vaihe saatiin päätökseen vuonna 2016. Lisäksi erikoisperinnän tulostavoitteiden seurantaan kehitettiin uusi seurantamalli. Ulosoton raportointi- ja tilastointijärjestelmän kehitystyötä tulee jatkaa niin, että raportoinnista saadaan riittävästi tukea strategiakartan tavoitteiden toteutumisen seurantaan, URA:n toteuttamiseen ja hankkeen valmistumisen jälkeen seurantaan.

Ulosottolaitoksen ja konkurssiasiamiehen toimiston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa on arvioitu asianmukaisesti. Meneillään olevan URA:n takia riskienhallintaan ja riskianalyysiin tulee ulosottolaitoksessa kiinnittää erityistä huomiota.

3. Toimenpiteet, joihin kirjanpitoyksikössä on tarpeen ryhtyä tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Ulosoton määrärahatilanne tiukkenee kehyskaudella. Talouden ja tuottavuuden lisäämiseksi jatketaan URA-hanketta oikeusministerin linjausten mukaisesti. Hankkeen osalta pitää kiinnittää erityisesti huomiota sovitun aikataulun toteutumiseen ja siihen, että sovittuja kuluja ei ylitetä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämisessä virastossa tulee ottaa huomioon valtiovarain controller –toiminnon 3.5.2017 antama suositus valtionhallinnon riskienhallintamallista. Suositus ja sitä koskeva muu aineisto löytyy valtionvarainministeriön internet-sivuilta (http://vm.fi/riskienhallinta).

4. Oikeusministeriön toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Osallistutaan URA:n ohjaukseen ja toteutukseen sen johtoryhmässä ja eri työryhmissä sekä vastataan tarvittavasta säädösvalmistelusta. Jatketaan tarvittavia ves-neuvotteluja.

Uuden tulosohjausmallin toteutumista seurataan ja toimintaa kehitetään ulosottolaitoksen ja Konkurssiasiamiehen toimiston osalta yhteistyössä.

Kosti-tiedonhallintajärjestelmän käytön määräämistä pakolliseksi ja maksulliseksi käsitellään oikeusministeriön konkurssityöryhmässä.

Oikeushallinnon toimitilastrategialla ja oikeushallinnon toimitila- ja työympäristökonseptilla pyritään edistämään tilankäytön tehokkuutta ja taloudellisuutta.

Oikeusministeri Antti Häkkänen

Osastopäällikkö Kari Kiesiläinen

TIEDOKSI:
valtiovarainministeriö
valtiontalouden tarkastusvirasto
valtiokonttori